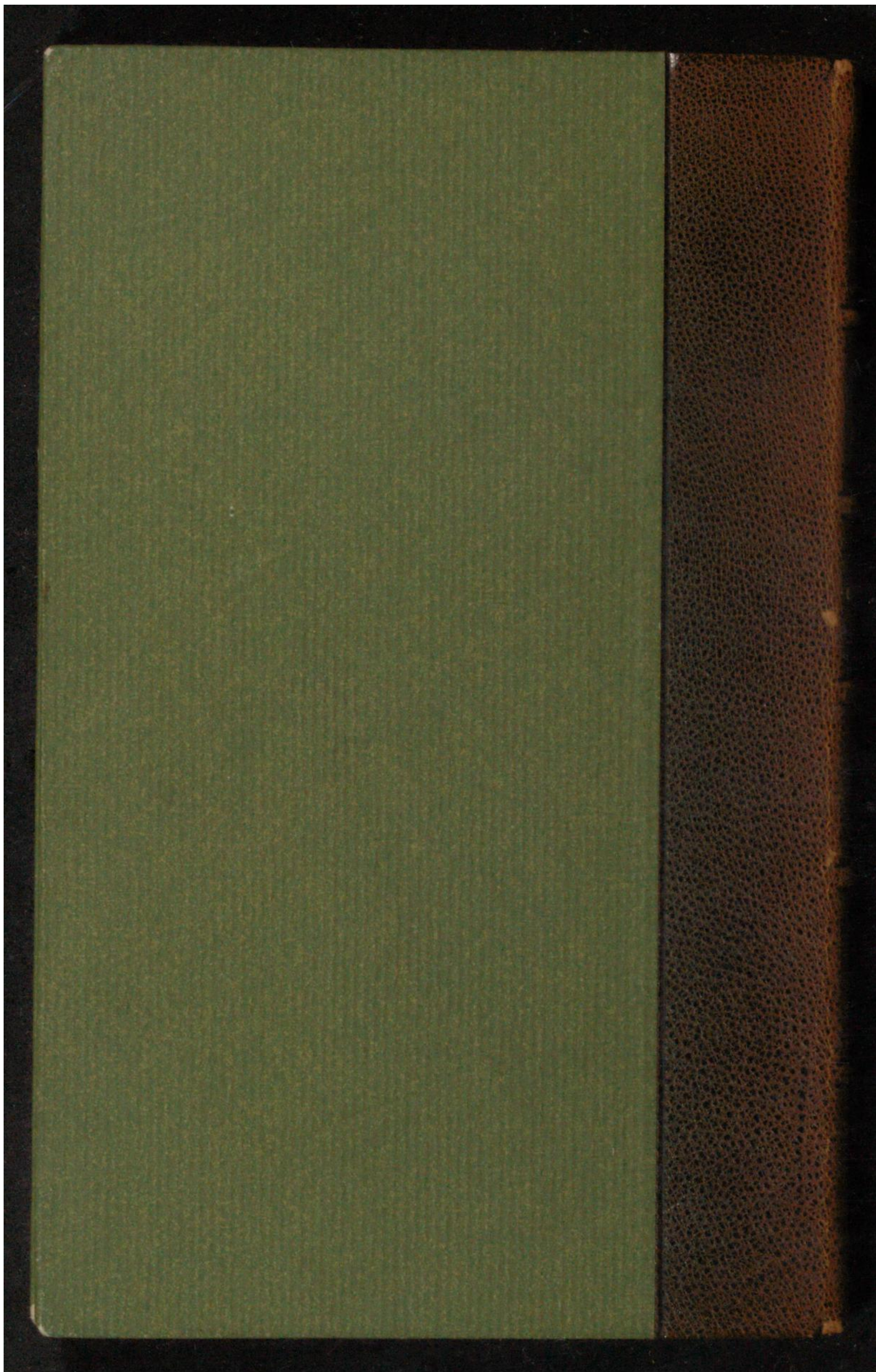
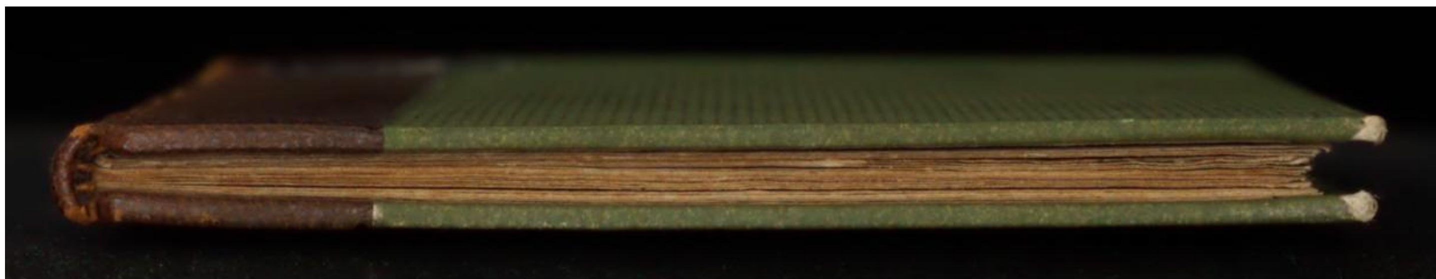

VA
LEN
CIJ
NE
1566



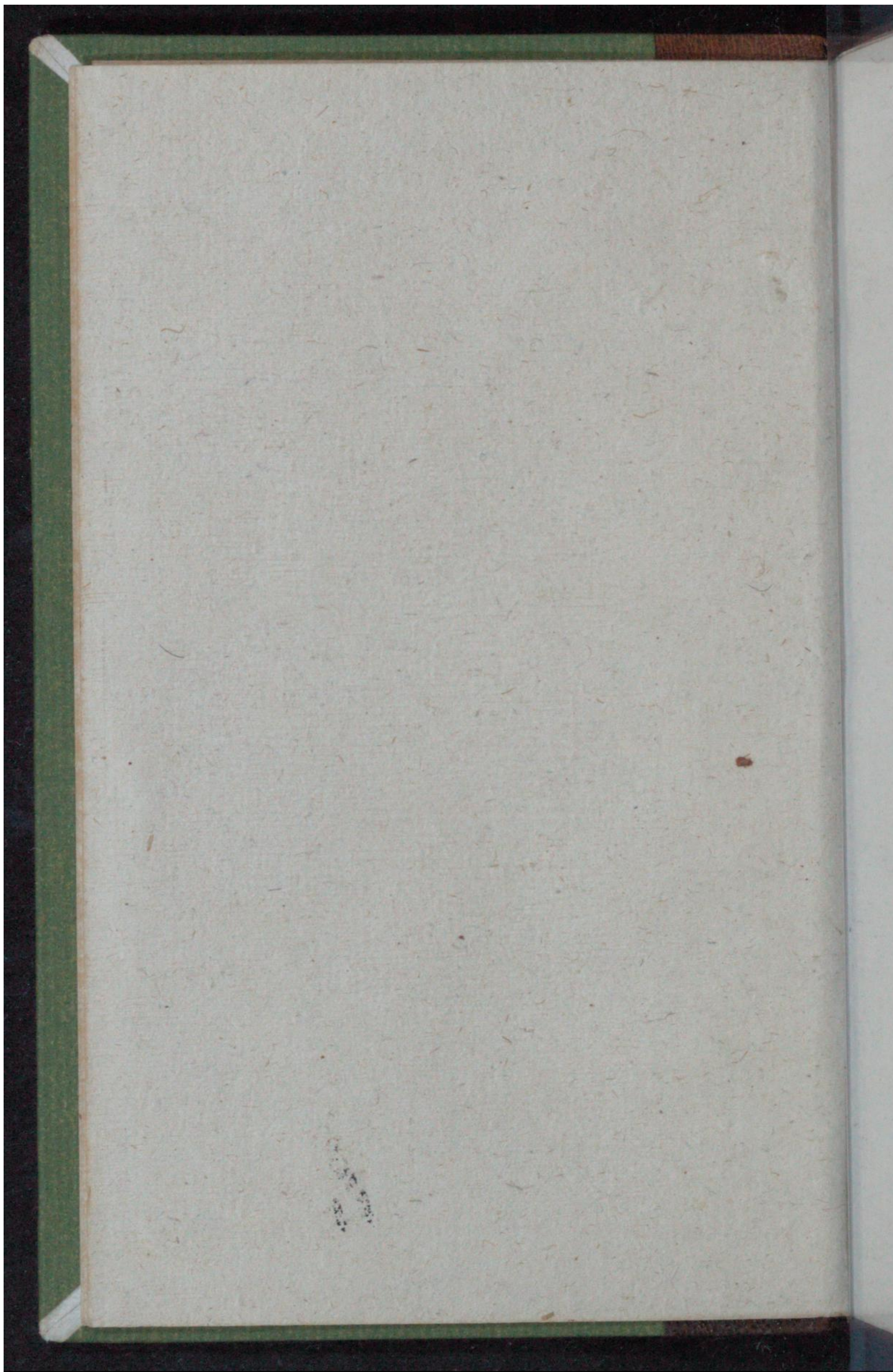


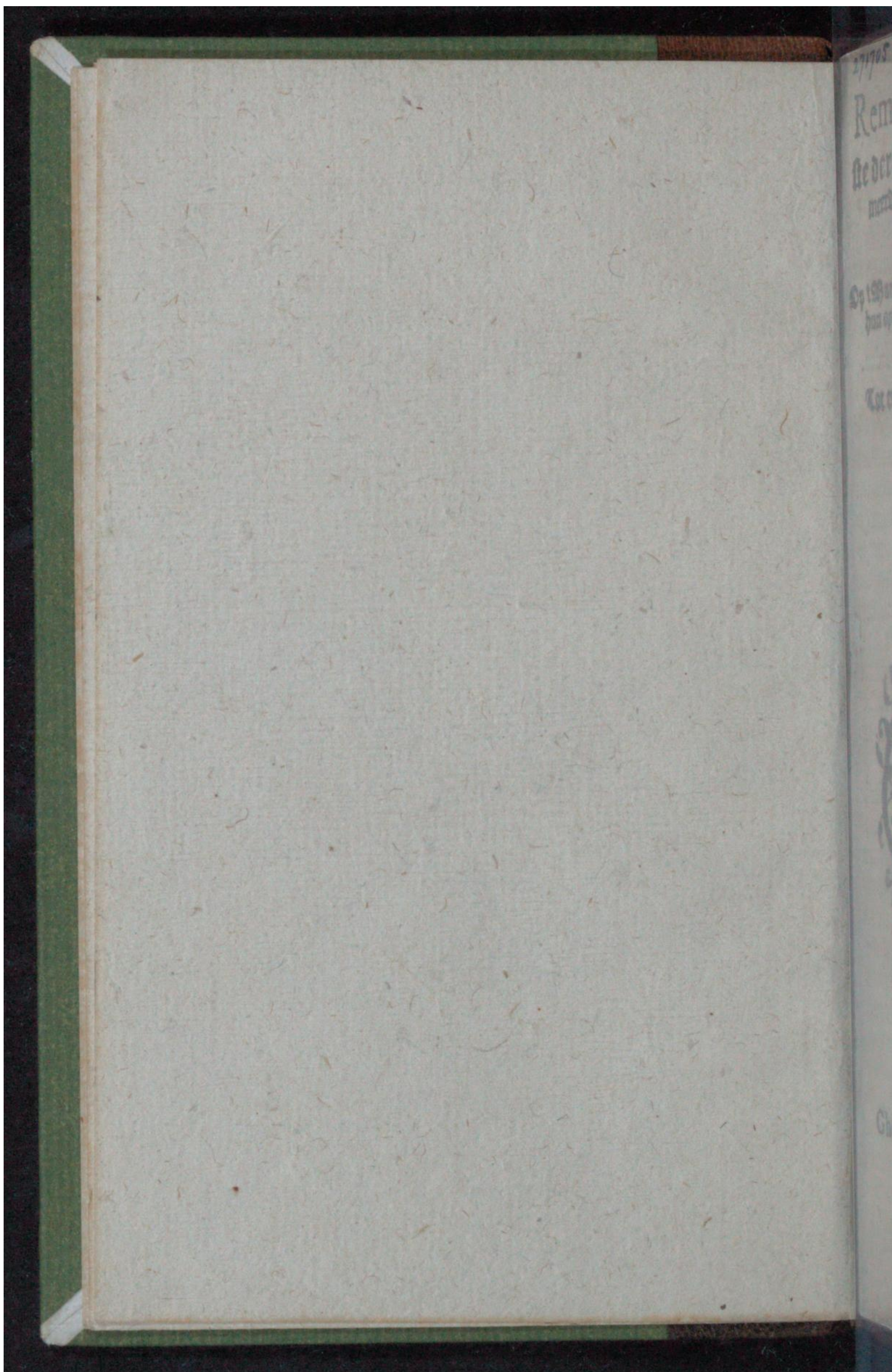




not described

(Guido de Bray)





Remonstratie ende requeste der geenre vander ghereformeerder Kercken binnen der stadt van Valencijne.

Op t'Mandement by haer Hoocheyt ghedaen tegen hun opten xxiij. sten dach van December des Iaers xv. C. sessentsestich.

Tot ende aen die Heeren vander Orden.



Gheprint int Iaer ons Heeren D.M.Ixvi.



Remonſtratie ende Requeſte der geenre vander ghereformeerder Kercken binnen der ſtadt vã Valencijne.

Op t Mandement by haer Hoocheyt ghedaen teghen hun opten xiiij.ſten dach van December des Jaers xv.C. Seſſenſeſtich.

Tot ende aen die Heeren vander Oorden.

NAdemael G. H. de begeerte/ die wy altijts ghehadt hebben eñ effectelijc metter daet bewesen/ den Coninck en dẽ Lutenãten haerẽ M. houwe eñ getrouwe tzijne gemeerdert eñ noch dagelijcx wassende is / mitsgaders die Predicatien des Euangelij/ Soo eest dat wy seer bedroeft eñ met goeder reden becommert zijn/ ter saken van den teghenwoordighen handel ende dattet also heeft willen wesen/ zijn die saken soo ghestelt/ als dat mits dien vele daeruyt auijteren stoffe oft oorsake nemen ende scheppen om anders toordeelen eñ te gedencken.

Maer bouen al ghevoelen wy een doodelijcke wonde in ons herte / vernemende by teneur ende dinhouden van een seker Mandement/ ghedaen opten xiiij.sten Decembris / als dat den Coninck/ ende haer hoocheyt hun sulcx laten vuerstaen ende inden sin vallen/ dwelc gantschelijck tegen ons oude voorleden getrouwicheyt ende gehoorsaemheydt is/ ende contrarierende den yverighen lust wille oft affectie om daer inne te continueren ende voort te varen. Al eest dan/ dat wy in zulcken leedt ende swaren verdriet ons mits der ghetuygenisse van onse reyne ende goede consciẽtie vuer Godt troostende zijn/ maer uit oorsaecken dat de lasteringhen (daer dore sommighe uit zijn om ons inden haet ende nydt te brenghen vã de menschẽ)

veel

veel luyden souden mogen ontsteken en doen vlammen/ten eynde ons verderffenisse voorts te drijuen ende hun des verblijden / met blasfematie teghen het heylighe Euangelie/dwelck wy ons beroemen ende belijden/Daerom hebben wy gedacht/ betamelijc ende ons devoor tzijne/hiermet in den voorleden saken oorcond der waerheyt te doene ende te geuen/nemen een ootmoedighe Remonstratie daer op regaert te hebben/ende een yverighe bede tot haer hoocheyt/als dattet der seluen belieue te voorsiene op dat wy niet ghehoort zijnde/met tonrecht ouervallen beswaert ende verdruckt en worden. Maer vreesende / dat de gene / die haer alreest zulcke quade gedachten ingegeuen ende gemaeckt hebben by alle middelen/die hun mogelijc zijn wt zullen wesen ende vlijtich / om ons inden wech te zijne te beletten ende te hinderen / tzy by daer toe gedeputeerde mannen oft persoonen/ tzy by Remonstratie ende vertooninge in schrifte voor by ende tot harer hoocheyt te comen. So en hebben wy niet bequamer vueghelijcker / ende daer wt ons meer goets te verwachten stont geuonden/dan ons taddresseren tot V. G. welcke midts haer goede wille liefde ende ijuer tot bewaernisse van dese Nederlanden/en ten besten des Coninex ondersaten/achteruolghende haer wijsheyt/Recht gerechticheyt ende billicheyt/ende ter conclusien generen het aensien ende de plaetse die de selfste by haer Coninclijcke M. en by haer hoocheyt hebben niedt sullen onderlaten oft mankeren/gelijck als wy hopen/ zijnde der seluen onse onschult ende wille certeinelijck ghebleken/ hun te imploieren ende alle goede diensten te doene/ten eynde zulck vermoeyen van onghehoorsaemheyt wederspannicheyt oft afuallinghe wten sinne van haer hoocheydt ghesloten ende gedreuen zijnde/alle beroerten/ouerlast/moetwillicheyt/moort / verderffenisse ende desolatien

welcke alsoo begost ende alreest te verre ghedreuẽ
ende gecomen zijn/ terstont by haer autoriteyt eñ
macht/corts ende op de staende voet ingehouden/
ende ten toecomenden tijde moghen belet wesen
op dat den diensts Gods eñ des Coninex crijgende
eenen ouerbreeckelijcken loop / nemen bewaernis-
se zijnre steden ende ondersaten by den hueren
ende ongheerenct/wy hoe langer hoe meer het lãt
moghen sien floreren toenemen ende prosпereren
in alle goet/peys ende vrede/eñ weluaert 1. G. H.

Ten Iersten worden wy beswaert by tvoorsch.
Mandement/Als dat wy geweygert hebben ge-
hadt/ de vreemde Ministers oft Predicanten te
laten gaen oft wech te senden/niet teghenstaende
wy zulcx belooft hadden te doene. Maer wy en
houden niet onder correctie/datmen noch van dee-
ne noch van dander zal kunnen doen blijcken. wãt
aengaende van diẽ dat hy by ende onder ons ge-
bleuen is/tselfde is gheweest door Requesten onse
E. H. ende ouerheyt oft Magistraet ouerghege-
uen/vertoonende die lanckheyt van tijde/welcke
hy zijn ambt eñ officie getrouwelijck ende vrede-
lijck gedaen hadde / daerinne wy begeerden dat
hy mochte continueren ende voortuaren totter tijt
ende wijle toe dat wy met eenen anderen versien
waren. Op welcke Remonstratien noch ter een
re onse E. H. oft Magistraet ons gheen ghebodt
noch ten anderen wy gheen belofte gedaen hebbẽ
van hem wech te senden oft wederom te schicken
2. Aengaende het tweedde pont/daer wy mede
beswaert worden int voorschreuen mandemendt.
Als dat wy ons souden gheweygert hebben ghe-
hadt te compareren/als mijn Heere van Noirkar
men tot voor de Poorte vã der Stadt(vã Valecij
ne)quã/om ons plaetsen te assigneren ende te be-
stellen buyten der Stat. Tis verre van daer/dat
wy sijn presentie geschout hebbẽ oft eenichsins wt

gestelt ons devoor daerinne geheelijcken te doene
ende te quijteren/want ter contrarien van dijen
wy verwonderdē ons zeere ende waren ontsteldt/
dat hy so lange achterbleef sonder comen naer het
toegeslagen /ende by den Greffier vander stat vā
Kennop opten xx.sten van October ontfangē ap-
pointement. In sonderlinge hebbende den voor-
schreuen Heere alsdan gelooft tot Valecijne te co-
mē allso haest als hy emmer konde/om tvoorschre-
uen appointemēt oft accoort in francijn te stellen/
ende dat te doen onderteecken van de principael-
ste vander Kerckē oft Gemeynte/ende allso te pub
liceren die versekerthept op sijn sijde/tē eynde die
Stadt in vrede te houden met exercitie ende oeffe-
ninghe van onse Religie/bereet zijnde op onse zij-
de in eñ oueral oft doorgaens het voorschreuen.
Contract onderdanich ende gehoorsaem te wesen
Maer hy en quammer niet dan een maent daer
naer. Te weten opten xx.sten Nouembris. Op
welcken dach gearriueert ende aengecomen zijn-
de tot aen de poorte vander Stadt met een groo-
tē steert/rugge oft nagesleypt van peerden buytē
zijn ordinare/so hilt aldaer op de staende voet stil-
le/sonder verder binnen te comen / ende vraech-
den terstont na de gene vander Consistorie / ende
als die selfste op dat pas niet iupste terstondt ghe-
reet en waren(want sy en waren oock gheensins
veraduerteert gheweest) so begost hy teghen hun
te protesteren / ende die stadt met grooten iam-
mer/lijden ende allendichept te dreyghen/eer thiē
daghen om souden wesen:ende daer op vertrock
hy allso saen. Waerwt ende by elckerlijck lichte-
lijcken mocht mercken oft sien/dat alzulcken aen-
coemste ende so haestich vertreck niet anders ge-
weest is dan een openbaren blijckelijckē eñ merc-
kelijcken aenstoot vuer de hant by hem ghedaen
eñ geuondē/welcke in ons geen weder wille wey-

 gerin-

geringhe noch onghehoorsaemheyt tot sijnen ghe-
boden vindende door alzulcken middel ghedacht
heeft eenighe occasie / oorsaecke/ verwe oft schijn
te maken ende te stichten / om teghen ende ouer
ons ter executien te stellen die sware tribulatien/
Daer wy ons ter tijt inne beuinden.

3. Vuert derde punt. Wy worden aengegeuen
ende ghetaxeert.

Als dat wy inde stede van hem gehoorsaem te zijne/
souden dat heylighe Auontmael ons Heeren hebben
laten vercondighen ende publiceren.

Maer wy begheeren Jerstelijck/ dat elckerlijc
verstaen sal / dat wy doen ter tijt geen verbot en
hadden. Bouen dien / was twoorschre. Auont-
mael alreeest tot veel plaetsen van desen lande wt
ghereyckt gheweest der vuegen dat wy in datte
niet en dachten te doene/dan achteruolghende die
toegelatene exercitie van onser Religie. In welc-
ker deliberatie wy oock euenwel zouden gebleuen
ende gepersisteert hebben / niet teghenstaende de
dreyghemeynten nader handt by den voorschreuē
Heere gedaen/achtēde ende houdende / dat d'In-
tentie ende meyninghe van huer hoocheyt/ by ee-
nighe van V. G. G. H. in de name der seluen
gedeclareert/vercleert ende ouergedragen(Als dat
onder ende by de predicatien geaccordeert metten
Edelē van den verbonde wort verstaē eñ begrepē
het ghebruyck der Sacramenten)niet verandert
en was gemerckt principalijc ende geconsidereert
dat dē voorschre. Heere selue in persoone te voren
opentlijck vercleert hadde/als dat hy by eñ metter
predicatie meynde ende verstont die gantsche ex-
ercitie ende oeffeninghe van onser Religie/ aēbie-
dende eñ presenterēde ons te doē hebbē/depessche-
ren/vercrijgen eñ afueerdigen expresselijcke ende
duydelijcke Acte van dese zynre meyninghe ende
intentie. Dwelck veruolghende / wy niet voor re-

delijck

delijck houden tzijne/ons van deser vrijhept te berroouen/ende ons al willens tot of op een quader conditie oft mate te begeeren te brenghen oft stellen dan dander steden vanden Lande / onder dit nieuwe drepgement/en de voorgaende verclaringhe vanden voors. Heere contrarie en tegen/welcken Heere in allen sinen wercken/in raet en daet altijts gethoont heeft/hoe dat hy wt en alle vlijtichept en macht aenlegt om de Bisschop va Camerijcke te behagen/playsier en vrientschap te doene.

4. Ende so veele als datter aencleeft namelick/ Als dat wy souden metter predicatie voortgegaen ende gevaren hebben in sommige Tempelen met alsulcker mepninghe ende intentie aldaer het heylige Avontmael wt te reycken.

Gelijc als wy int appointement ghelooft hadden de voors. Tempelen/ ia selfs die stadt te ruymen alsoo bereet zijnde te obedierē en gehoorsaemhept te thoonen en hadden wy noch midden noch geen versekerthept om dit te doene/totter tijt ende wijlen toe dat ons zekere plaetsen zoudē gewesen ge assigneert en bestelt wesen der vueghen dat zulcx meer en eerd geschiet is door en by de dilatie wtstellinghe ende dralinghe van mijn Heere van Noirkermen/ om ons plaetsen te assigneren ende te noemen / dan door onse onghehoorsaemhepdt.

5. Aengande dabiuratie oft afseggīnghe van der Roomischer kercken:

Daer tMandement mentie van maect: Wy belijden ende bekennē dat onse Ministers oft Predicanten vermanen de gene die God bekeert ende door zijnre onfermhertichept aftrect vāder Rōōscher kercken tot die oude ende Catholische algemepne Evangelische leeringe van ons heere Jesus Christus/voortaen niet meer te gaen Missen hooren / noch weder om tot andere superstitien ende afgoderiē te gane. Ende degene / die haer verclceren alsulcken wille/mepninge en Intentie

te hebs

te hebben / eñ voorts voor de reste gehoudẽ eñ ge rekent worden voor deuchdelijcke / eerlijcke ende Godvreesende persoonen/die houdtmen eñ kentmen voor lidtmaten van onser kercken ende worden toegelatẽ totten heyligen auõtmael behaluen dat yemãt eenige ander abiuratie / oft wederspre kinghe doen. Nu eest/ dat wy van dese Remonstratie ende vermaninghe/ die de Ministers oft Predicanten doende zijn/ veel exempelen eñ treffelijcke notabele/schoone spreuckẽ ende passagien hebben inder heyliger schrifture. Ende aenroerende die verclaeringe van dandere/te weten van haerlieder goede wille/ dat en is anders niet dan een vervesschinge en vernieuwinghe van tghene datmen voor ons inden doop ghelooft heeft / namelic vã den Duyuel/ van sine wercken eñ pöperijen te renoncerẽ te wederspreken eñ af te laten.

6. maer wy hebben ons aldermeest verwõdert/ met welcker conscientiẽ eenige hebben derrẽ haer hoocheydt te verstaen geuẽ eñ by de selfste doẽ publiceren eñ wtroepẽ in dẽ name vã zijnre C. M. By aduijse van zijnẽ Rade/ als dat onse Ministers ghelijck tMandement luydt ende inhoudt.

souden eenen eedt doen doen ende sweeren de ghene die totten Heylighen Nachtmael des Heeren willẽ comen ende communiceeren/ van te vervolghen / te hinderen ende schade te doene in allen wegen ende in alderley wijs so het hun moghelijck / den ghenen vander Roomscher kercken.

Est datter een enckel mensche ghevonden wordt/ die versocht eñ gerequireert is geweest om alsulcken of desgelijckẽ eedt oft beloefte te doene/ so zijn wy te vreden gestraft te wesen als aengericht eñ bedreuen hebbende een schandaleus/ onverdrachlijck/oproerich / seditieus/ende perikeloos stuck.

Gelijck int mandement staet begrepen. Maer geheel ter contrarien de ghene die ghehoort hebben haer predicatien ende opentlijcke gebeden oft

bid-

biddingen ghesien/die weten het deuoir dwelck si
doen/van God te biddē voor de arme onwetende/
ende generalijck oft int' gemeyne ende hōdertste/
voor gene/ die hun eertyts veruolcht hebbē eñ als
noch veruolgen ghelijck/ als ons ooc Jesus Chri-
stus leert ende vermaēt. Ja dat meer es/ wy derr
rē wel affirmerē ende stoutelijc seggen/ten ware
geweest/ dat door de predicatien ende gewoōlicke
ordinare onderwijsingen ende remonstratiē van
de ministers/ luydende datmen hem stillekens eñ
vredelijcken houdē/tquaet met goet louen/die on-
wetende eñ onuerstādige verdragē eñ lijden/ voor
haer biddē/veel lieuer iniurie/schade scāde eñ ouer-
last lijdē/dā eē andr doē soude dattet gemeyn volc
nu en soude/ by zijn gedienstichevt oft deuoir ge-
houdē geweest hebben/nauwelijck soudēse hū heb
bē kōnen onthoudē ouer de Papen eñ Monickē
het uterste leedt/tsmaer verdriet ende groote In-
dignatie oft gramschap haerder herten te betoonē
om dieswillen datse so langen tyt ende so deerlijc
bedroghen/betuetert ende gheluert zijn gheweest
in so grooten sake ende van sulcker consequentie/
als dan is die hope van heteewighe leuen/ende dē
dienst Gods. wetende certeynelijck eñ voorwaer
hoe dat alle huerlieder aenslagē / voornemē cracht
ende macht nerghens henen tenderen dan om te
veruolghen/uut te roepen ende te niete te doen eñ
te vernielen de gene die God paysiynelijc vredelijc
eñ stille begeeren na zijn woort te dienen. Ter cō-
clusien de Predikanten oft Ministers en souden
hun sulcken eedt niet doen doen oft sweeren son
der oock tot voldoenninge ende volbrenginge vā
den selfden eedt te vermanen/ende die aldus ghe-
sworen hadden daer toe te solliciteren eñ mits haer
exempel te trecken oft te gecken. Daer ter contra-
rien vele selfs vāder Roomscher kercken/ die niet
ghetransporteert en zijn door passien / (dat is die

niet nae haer sinnelickheyt / maer nae reden sprekeken willẽ) getuygenisse gegeuẽ hebben eñ alsnoch gheuen sullen van haerlieder stillicheyt eñ hebbelickheyt in dit stuck/ende van het beste oft deuoor dwelck si ghedaen hebben / om in sulcken afferen het volck stille te houden.

7. Maer noch veel blijckelijcker eñ perijkuloosers de lasteringhe van de gene/die haer hoocheyt hebben derren persuaderen ende wijs maken Als dat de Ministers so onbeschaemt souden gheweest hebben / ende derren segghen in haer predicatien/ om van woorde te woorde te verhalen ghelijct int Mandement staet/Hoe dattet Consistorie niet gehouden oft schuldich en was den Coninck ghehoorsaem te sijne oft te obedieren / noch den Magistraet vander stadt van Valencijne/eñ dat zijnre M. sulcx sertteynelijck de wete gedaen ende geaduerteert is. Nu nemen wy/ter contrarien vã dien tot oorcõde ende ghetuygen alle de gene die haer predicatien ghehoort hebben. Oock weten wy wel (God heblof) hoe dat ons de heylige schrifture leert den Coninghen/Princen ende anderen Magistraten oft ouerheyden gehoorsaem te wesen/liefde ende eere/ oock reuerentie te bewijsen/te draghen eñ te doene. Als datter oock geen en is vanden Consistorie/ diemen kan ouertoonen eenighe oft de minste onghehoorsaemheyt/eñ die niet namaels in dien stucke hoe langher hoe meer zijn deuoir officie eñ ghedienstichheyt doen wille/eñ wat hy schuldich is. Voorts bereet zijnde te betalen eñ te gheuen Tol/ de zijse/tribuydt/ imposten/ bedẽ/eñ subsidien/tsy ordenare oft extraordinare/welcke ons sullen gheboden beuolen eñ opghelegt worden / ghelijck als wy oock tot op deser uren toe ghedaen hebben.

Tis waer/als die ouerheyt oft den Magistraet yet ghebieden oft beuelen woude oft soude/ dwelc teghen twoort Gods ware/eñ daer uyt volghende teghen de conscientie eñ weluaert der sielen/so be-

lijden

lijden ende bekennen wy/ dat wy allegelijck meer souden gehouden zijn/gelijck als oock d'Apostelen Jesu Christi gepractiseert geleert en̄ geproteseert hebben/God te obedieren en̄ gehoorsaem te wesen dan de menschen. Maer aengaende de reste en̄ alle ander wereltsche oft steetsche en̄ politique stucken/onse Predicanten en̄ Ministers hebben ghetrouwelijcken en̄ wel geleert ende leerē noch daghelijcx/hoe dat eickerlijck/ indifferentelijck ende onuerscheydelick den Ouerheyden en̄ Potentatē sal ende moet ghehoorsaem wesen/niet alleenlijck door vreese/van gestraft ende gecastijt te worden/ maer oock om der conscientien wille.

8. Aengaende dat de Ministers beswaert wordē/ Als datse tghemeyne volck verleydt hebben / midts het crijchsuolcx te weygheren ende te refuseren/

Wy bekennen en̄ houden wel hoe dat si geuraecht en̄ versocht zijnde haer aduijs meyninge oft goetduncken te spreken/ eenighe inconuenienten verclaert hebben/die daer wt volgen souden/ontfangende oft innemē de knechten. Tē eersten/als dat dadministratie en̄ wt reyckinge van het heylighe Nachtmael/van den doop/en̄ alle dander reste vā dexercitie van onser Religie soude belet en̄ verhindert/ende de Ministers veriaecht worden/den eenen als een vreemdelinck / den anderen als eenen ballinck/gelijck cleerlijck ghenoech staet / ende begrepen is int voorsch. Mandement / want sulckx was dintentie en̄ meyninghe van mijn Heere van Norkarmen/iae selfs dat de Predicatie ons soude benomen wordden. Wandt aengaende de beloste vanden voorsc. Heere/namelijck van het Appointement ghesloten en̄ metten Edelen vanden verbonde gemaeckt niet te breken/so eest/dat de Dispensatie oft aflaet en̄ vry sprekinghe/ geoctroyeert ende gegeuen int Concilie van Constantien/ hoe datmen de Ketters (nademael sy ons voor sulcke

 houdē)

houden) niet houden sal watmẽ hun gelooft heeft/
ons dede twyfelen ende achterwaerts gedencken/
Gemerckt de voorgaende dreyghementen/als hy
het crychsvolck binnen de poorten ende der stadt
soude hebben. Dat wy niet al te seer versekert sou=
den wesen van hem/dat hy zijn woort goet maken
eñ zijn belofte houden voldoen ter executien stellen
soude/al ware hy in allen anderen saken den ghe=
loof weerdichste persoone oft Heere diemen vin=
den mochte. Oock hebben ons ter eenre die deer=
licke verstroyinge vãder gemeynte die was binnen
der stadt van S. Amandt/eñ ten anderen die on=
dersoeckinge vanden Minister/die hen onderwij
len straffe eñ hooge dreygementen liet ontvallen/
betoont ende gewesen/hoe dat wy niet sonder re=
den apparentie oft schijn daer naer geraden had=
den. Want willen wy allegeren eñ by brenghen
die publicatie in de name vanden voors. Heere ge=
schiet tot Doornick/van niet te beletten noch ouer
last te doene den genen/die hun byder predicatien
sullen vinden laten ter ghenoemder plaetsen ghe=
houden zijnde/so ist wel licht om te verstane/ende
te dencken/dattet eensdeels ghebeurt is/om corts
daer naer sulcx tegen ons te wenden eñ te gebruyc
ken/mits wy getoont hebben een cleyn betrouwen
op zijn woort te draghen. Wandt die ouerlastighe
woorden eñ groote dreygementen/die eenige Sol=
daten oft crych haspels hebben uytgheboldert ende
gedaen tegen de Ministers/die geuen te kennen/
hoe vry datse souden mogen zijn int prediken In=
sonderlinge/alsmen sal consideren eñ daerop lettẽ/
ingevalle ende so verre als den voors. Heere inden
Sin eñ treck heeft om in allen anderen stuckẽ haer
Hoocheyt te behagen / soo ist dattet hem oock niet
en gebreeckt aen de wille van hem te imployeren
eñ begeuen ter resolutien/eñ uyterster meyninghe/
welcke die selue by meer brieuen verclaert heeft/
geheelyc=

geheelijcken die predicatien te stooren ē af te doe-
ne sampt alle dexercitie van onser Religie begin-
nen ē comende vanden cleynen totten grooten
Aengaende de reste / te bedecken dese wille van
crijchsuolc binnē der stadt te leggen/onder tschijn
sel tijtel oft name alscax / om die selfste te verseke-
ren ē te verhoeden voor de Francoysen/wat oor-
sake oft occasie hebben wy ghegeuen van sulcker
ialoersichept/ende hoe is dit so subijtelijck toeghe-
gaen/datmen ons qualijck betrout. Talligeren ee-
nigen roep oft mare van oorloge/ē vreese van be
sprongen ē aengetast oft onuersiens versocht te
worden van den Franchoysen ten luydt niet / ten
he eft geen apparentie/Ghemerct inde plaetse van
destadt te stercken ende te versien/datmender on
lancx te voren een groot deel gheschuts wt ende
wechgenomē hadde/Gemerct ingelijcx/nademael
de knechten oft garnesoenen wt naesten frontier-
steden ontboden ē genomen zijnde blijuende de
selfste schier bloodt ē gātschelijc berooft van haer
gaernisoen/om dese stadt te beleggen / so isser als
dan van daer/ende daer doore/meer te beduchten
eenighen aenstoot in sonderlinghe / eest datmen
gaeslaet ē merct doccasie ē die gelegēheyt die als
nu den Franchoysen zoude gegeuē worden / van
ons in dese groote tribulatie by te stane ende te se-
coureren / hun op eenighe van de frontuersteden
worpēde ende makende/ingheualle sieenige wete/
loose oft intelligentie ē kendtschap met ons had-
den. Maer wy zijn geleert (God heb lof) dat wy
onsen Coninck sullen ghetrouwe wesen : wy
hebbent ghetoont tot uwe. Ende wy / die ons
beroemen voor hebben beloouen ē belijden in de
vreese Gods te wandelen / en hebben noyt ghe-
dacht / en gedencken oock noch niet / van ons le-
uen ende goet te lossen/met een feyt oft stuck van
quader conscientie/ doende dat niet te doen en wa

te tegen onsen Coninck/brekẽde(als meyneedige)
den eedt der ghetrouwicheyt / die wy zijnre M.
gedaen ende gesworen hebben. Souẽ diẽ binnen
der stadt van Valencijne waren veel persoonen/
die midts den ongelijcken tijdt niet en hadden te
winnen teten oft te breken / hadde men dan som=
mige vendelen van die beschreuẽ eñ opgericht tot
bewaernisse der seluen / gelijck tAndtwerpen ge=
schiet eñ tot meer ander plaetsen / dat zoude een
middel geweest hebben om eenen deel borgers te
onderhoudẽ eñ onderstandt te doene/ende in haer
en soude niet min versekerheyts / diensts oft ge=
trouwicheyts geweest zijn / dan in vremde solda=
ten gasten ende knechten/die die van Valencijne/
viãdt zijn. Dat noch meer is/de gene die haer hiel=
den als wel gheinformeert te zijne ende te weten
wat tot Bergẽ in Henegouwe geschiet was / als=
men aldaer den Lãdtraet versamelde / sonder ee=
nige daer te beroepen oft te ontbieden/die daer be=
hoorden geroepen te wesen / vertoonden die aen=
slaghen van die tijdt geroert ende voorgeworpen/
om derploot te maken eñ dActe / die mijn Heere
van Norkermen naerderhant bestaen eñ teghen
ons ter executien gestelt heeft. Ende tot appro=
batie oft waer ende goetmakinge van huerder al=
legatie/so proponeerdẽ si (al wast eẽblauwe huyc=
ke en mager verwe) hoe datmen tgeschut van eñ
wt deser stadt genomen eñ gevuert/ en tot Bergẽ
voor si gebracht hadde/ten eynde ons/vã die swe=
gen vã alsulcker munitie ontriest eñ afhendich ge
maect zijnde/te bestormen ende te bedervẽ/ Hãdt.
dat om de selfste tijdt de borgers(die Papisten wa
ren)vã deser stadt / haer onder den duym eñ hey=
melic hadden begost te laten inscrijuen / met zulc=
ker meyninge/als datse ons zouden plonderen eñ
saccagieren. Waerom oock eenighe van die co=
mende de baken wt ende desen aẽslach ondect zijn
de

de hen geabsenteert / vuter stadt en̄ wech gemaect hebben. Voorts brachten eenige by / ende allegeer-den / Als dattet niet en was by aduijse ende vut-macht cracht ende auctoriteydt van den Rade vāden State / dat mijn heere vā Norkermen pre-tēdeerde hier in dese stadt knechten te brengen en̄ te leggē. Daer op hebbē oock vele ond' V. G. G. H. dit aennemen vā de knechten gedesauoeert / niet cōsenterēde int opstel van den voorsch. Heere om dese stadt te beleggen. Vut redenen als bouen ver-cleert niet konnende noch de ministers / noch alle andere van goeden verstande / hun iet anders per-suaderen oft laten verstaen vut dese gendarme-rie / die mijn Heere van Norkermen pretendeer-de en̄ meynde in de stadt te brengen en̄ te leggen / dan dattet eynde slot ende finael was / om ter exe-cutien te stellen tgene dattet Mandement open-lic metbrengt ende inhoudt / sprekende.

Wy vut en̄ om dese dingē ons daer toe bewegēde ꝛc. te weten / om de ministers en̄ Predicanten te ver-iagē / ende te belettē dexercitie van onser Religie / ende voorts aengaende de Keste / die stat in tribu-latie druck ende lijden te brengen / ende insonder-linge de gene professie ende bekentnisse doen van dEuangelie / Also en eest dan gheen wonder / al eest sake dat veel persoonen ouerlegghende dese Inconuenienten ende de redenen / hier bouen ge-stelt / wel ouerpeysende / niet soo lichtelijck hebben konnen oft mogen daertoe gebracht worden dat-se souden dese knechten binnen der stadt nemen welcke wouden doodē ende alzulcke grouwelijck dreygementen vut boldert tegen die inwoonders der seluen ende namelijck tegen die vander Reli-gie / welcke oock verhoopten / aist al bescheelijcken ende int breede soude haer hoocheydt vercleerdt worden dat die selue stoffe / oorsake ende redē heb-

ben

den soude van contentemente ende te vreden te
zijne/om mijn Heere van Norkermen geen macht
noch autoriteyt te geuē/tē eynde hy sonder gront
ende reden een zulcke stadt/ende so grooten getal
van zijnre M. gehouwen ende gehoorsamen on-
dersaten in een verderfnisse/ruine / eñ irrepara-
bel desolatie te brenghen.

9. Heeft dan nu/duerende dese swaricheyt en-
de wtstellinghe van de knechten binnen der stadt
te laten comen / mijn Heere van Norkermen so
veel/dat hy volck opghebracht ende knechten aen
genomen heeft/om dese stadt te comen verderuē
ende het omliggende lant te verdestrueren / heeft
hijse om fortselijck eñ met gewelt te executerē die
te voren gedachte geconcipeerde eñ ghesloten de-
solatie oft ruine/tot S. Amants geuoert/ ende in
die ghebuerschap der seluer Stadt/om ons alle
de wegen eñ passagien te verleggen oft te sluy-
ten/eñ der vuegen als besloten ende beleyt te hou
den/hebben zijn knechten oft volck gepilieert/wt-
geteert/geplindert / berooft ende ghesaccagieert
die arme geloouige huysliedē/ totten cleynen kin-
derkens die couskens vāden voetkens wt eñ af te
treckē/hebben si alle moetwillicheit eñ veruaerlic-
ken grooten ongehoorden ouerlast gedaē tot vrou
wen eñ ionge dochters scoffierēs eñ verkrachtens
toe/ende den trōmel latē slaen om de selfste na der
handt te vercoopen/eñ by een cleyn vierken lanc-
saem braden laten eenen allendigen man die buy-
ter zeer ghewondt was/ wt geenre saken oft oor-
saken anders /dan tot spyte ende vā haet eñ nijdt
vander Religie/hebben sy ghestoort eñ gebrokē
de exercitie vander Religie/daerse toegelaten ende
ingeset was/achteruolgende d'Apointement van
haer hoocheyt mettē Heeren vanden verbonde
gemaeckt / Sijnse ghecomen ende geuallen in de
vuersteden om die te berooven ende te pilieren/

om

om die stadt wt te hongherē/hebbē sy begost te dooden
eñ te moorden/de gene die hē niet en sochtē/ Eest dan
vreempt/tegē natuere/redē oft billicheyt/dat die van=
der stadt/siēde datse ghedreycht/in al sulcken perijckel
omcingelt/ so na by bestormt warē/eñ so doot vyande=
lijc veruolcht warē / hen ter weere eñ defensie ghestelt
hebbē om hē te bescheruen eñ te verhoedē voor alsulc=
kē gewelt? Ende al eest sake dat om hem te verweerē
sy eenige soldatē vā mijn Heere vā Norkermē/versla=
gē hebbē/so is die schult meer te leggē op de gene diese
der vuegē moet willichlijc eñ met sulckē ouerlast zijn
gecomē bestormē/dā op dādere die haer lijf so manierlic
eñ tamelijc verweert hebben alst hē mogelijc geweest is.
10. Ende al eest dat den selfstē eynde. Die vanden
stat hebbē het Sartrosen Clooster eñ sommige huysen
der vuersteden afgeworpē/dat en is niet geweest wtge
nuechtē oft plasier/dwelc sy gehadt eñ genomē hebben
daerinne/als datse met haer eygē handen haer huysen
souden verdestruerē/maer tot sulcx gedwongē zijnde
te doene om hen te verhoedē eñ te beschermen voor eñ
tegen die onuersienlicke aenstooten eñ stormen van de
gene/die wt zijn eñ in alle wegē haer wterlte macht eñ
cracht aenleggē/om de selfste te verdrucken eñ te vnielē.
11. Resterende eñ aengaende vā dien / als datmen ons
oplegt/dry oft vier maenden te voren het voors. Sar=
troosen Clooster gepilieert te hebben. Wy en mogen oft
konnē daerop anders niet antwoordē/dan dat wy wel
achten dat eenige ons onbekende buyten eñ sonder de
wete der geenre vanden Consistorie aldaer souden de
beelden afgeworpen hebbē. Maer hebben hun eenighe
verstout tot rooué eñ stelen/so hebbē de voors. Monic=
ken eñ Sartroosen selue opētlijck bekēt/dat sulcx niet
soude geschiet zijn oft bedreuen vā het steetsuolc. Ende
vā onsentwegē/tis verre vā huys dat wijse soudē wil=
len aduoceren oft verantwoordē/maer ter cōtrarien be=
kennē eñ belijdē wy/ dat sulcke gesellen strafbaer ende
weert zijn gecastijt ende doorgenomen te worden.
Siet hier hebben dan nv U.G.G.H. alle de saken oor=
saken/redenen eñ grondē/ om de welcke men ons niet
so grooter instantie nagestaen ende veruolcht heeft om
crijchsuolck in te nemen. Siet hier de redenē begrepen
eñ veruat int Mandement/int aensien eñ om tregaert
vā de welcke/mits wy wtgestelt eñ swarichz gemaect
C hebben

hebben de voorß. knechtē tot ons binnen te nemen/alſo verclaert wordē afgevallen/rebellige eñ vyanden van zijnre M. wy wordē belegt beſprongē eñ aengetaſt met bzeygementē van een grouwelicke bederfnisse eñ deſo-latie/onſe goeden worden tot roof buyt eñ prys gegeven/eñ ons leven verlaten eñ geleuert in de hādē van onſe vyanden. Siet hier waerom datmē ſo ſcherpelijck eñ ernſtelick verbiet/ons te trooſten/byſtāt onderſtant hulpe oft ſecoers te doene geuēde inſgelicx ten prijſe de ghene die hun niet dan eens aen en wincken oft eenich teeckē oft loſe ſouden geuē. Daerentuſſchen en kōnen wy hierinne niet aenſien oft merckē/dan dē goedē yver eñ treck vā haer Hoocheyt ten dienſte van zijnre M. eñ ten beſten vāden Lande/houdende de allegeerde ſaken voor gront fondement eñ reden vā tvoorß. Mandemēt/ warachtich eñ certeyn oft ſeker te zijne. Des wy oock hopen/zijnde de ſelve beter geinformeert vāder waerheyt/dat alſdan haer toornicheyt eñ indignatie tegē eñ over ons verweckt/geſtilt ſal weſen/eñ mits haer autoriteyt ordineren op dat wy verloſt zijnde vā deſer verdruckinge mogen payſivelick genieten de weldaet van d'Appointement ghemaeckt metten gealieerden.

Op dat wy dan nv ſo veel te lichtelicker ſulc voordeel oft bate mogē vercrijgen/ſo bidden wy V. G. G. H. rijpelicken te overleggē alſo wel dē gront/eñ die oorſake vāder tribulatien/daer wy inne verdruct liggē/als die grootheyt der ſelven, eñ den wtganc oft naſteert eñ cō-ſequentie/die voor tganſche Lant ſeer ſorgelick is ende tot groot achterdeel ſchade eñ verderffeniſſe ſtreckēde/ welcke dit beginſel met eñ na hen ſleept. Waer hier anders geē queſtie/achterdenckē oft vrage vā lijf eñ goet/ wy hebben altuts ghetoont/ hoe dattet eene eñ dander geſchiet eñ ten beſten zijn ten dienſte vā zijne M. ende vā haer hoocheyt/Eñ wy preſenteren eñ gebieden ons metter daet te bewijſen/dat in ons hoe langhe hoe meer toenemēde eñ waſſende is deſen luſt oft trec/tſi om impoſtē/Tol/acciſe/tribuytē/beden eñ alle andere diergelickē ordinare oft extraordinare beſwaringhē te betalē eñ te geven/tſy om ons lijf en leven temployeren eñ te begeven tot defenſie eñ verweeringe vander ſtadt tegen wtlantſche eñ vrēde vyanden/ eñ veriaginghe derſelfdē wten laned maer als nu de queſtie is vandē dienſt Gods/vander ſalicheyt oft verdoemeniſſe vā onſe zie-

len/

lē/eñ alſo voorts op tſine vāder conſcientiē. So biddē
wy V. G. te confidererē ende gay te ſiene/ hoe na dat
ſulcx noopt/hoe de menſche die god vreeſt/daer op let/
eñ dat waer neemt/ ghelijc het exēpel van drij Hebreu-
ſche vorſten / van Daniel ende van veel meer andere
ſulcx bewijſt/hoe ſwaerlick datmē wt tmenſchen herte
met gewelt/met wapē oft ſtockē wthalē kan/die Reli-
gie/die int ſelfde ingedruct is eñ geprint ſtaet. In hoe
grootē angſt eñ benauthepdt ſteltmē de gene/die ſien/
datmen hen dreycht/tgoet te verbeurē/ lijf eñ ſiele te
verlieſen/met verſtooringe vandē luyteren eñ reynen
dienſts Gods? Als Petronius het beelde vandē Roō-
ſchē Keyſer Caligula/ achteruolgēde het ernſtelijc be-
uel/dat hē van de K. M. gegeuē was/in den Tēpel tot
Ieruſalē woude in brengē/ſetten eñ oprichten ſo heb-
bē hen de Iodē aldaer gepreſenteert/eñ hen aengebo-
den/om lieuer alle gelijck gedoot te worden / dan taē-
ſchouwen eñ te ſiene/dat den Tempel gods ſoude ver-
onreynicht eñ geſchēt werden. Alſo haddē wy ſo on-
uerſiēs eñ ſubijtelijc niet omcingelt geweeſt/ſoudē wy
ons eerder eñ lieuer gepreſenteert gehat eñ voor haer
hoocheyt eñ V. G. eenen ootmoedigē voetual ghedaen
hebbē met wijf ende kinderē / om al te ſamē vmoort te
worden/dan wy die voorſchr. knechten ingenomē oft
gelaten haddē. De welcke ons ouerlaſt doēde aen ons
goet / aen ons lijf aen onſe huyſurouwen eñ dochters
mits die grouwelijcke ſchāde eñ vileynicheyt ghelijck
onſe gebuerē geſchiet is/ eñ behaluen datte ons bene-
mēde dexercitie van onſer Religie ons houdē ſouden
in een lijflicke eñ geeſtelicke doot/ten eewigen daghe.
Daerom mochten wy ſulck ongeluck/eñ deerlick dinc
afcoopē oft wendē/gelijc de Iodē eertijts by dē voor-
ſchre. Petronio dedē met ons alle gelijc ter doot te pre-
ſenterē/ſo ſoudē wy bereet zijn om haer hoocheyt ende
V. G. de poortē wijt op te doene / ende ons ſtellen tot
haerder wille/ alleē dat wy veel lieuer alle gelijc iam-
merlic doot geſlagē wordē met wijf eñ kint/dā berooft
te weſen vā dexercitie van onſer religie. Oft eeſt dat
haer hoocheyt beuint ſo grootē voordeel eñ goet te we-
ſen tē diēſte vā zijnre M. in deſer ſtadt crijchſuolck te
leggē/dat ſulcx ſy onder tbeuel van V. G. ſambt ghe-
koſten der ſeluen/als datmen ons gheen ouerlaſt doen
ſal/inſonderlinghe int gene/dat die conſcientie eñ dex-

 ercitie

ercitie van onſer Religie cõcerneert eñ aẽgaee/volgẽ-
de dAppointemẽt gemaect metten heerẽ vandẽ verbõ-
de. Eñ hierinne bidden wy U. G. te oordeelen ende
vonnis daerouer te ſprekẽ/offer ſake oft oorſake is om
ons te houdẽ voor Rebelligẽ eñ afgeuallẽ / eñ inghe-
ualle/mits te willẽ voortuarẽ eñ cõtinuerẽde eñ blijuẽ
deſe wterſte eñ groote ſtrafficheyt oft riguer tegẽ ons
hier namaels volgt een deerlicke bloetſtortinge/eñ al-
lendige deſtructie/niet alleene in deſer ſtadt/ maer ooc
ouer het gãtſche lãt/hoewel wy van onſentwegẽ niet
ſullen mogẽ die onbeſmette handẽ na dẽ Hemel toe op-
heffẽ/eñ ons in den doot troostende metter getuyghe-
niſſe vã een goede cõſcientie/ ooc verhopen dat wy by
eñ voor alle perſoonẽ vã rechterkenniſſe genoech geex-
cuſeert eñ verontſchuldiget zijn. Stelt dan voor v lie-
der oogẽ G. H. den grooten angſt/ die benautheyt eñ
tribulatie vã ſo veel goede eñ getrouwe onderſatẽ zijn
te M. belept ſambt haer wijf eñ kinderkens /vã man-
nẽ/betuygẽde met raet ende daet / datſe ons allẽ geer-
ne ſagen metten vyere verbranden / oft int bloet ver-
ſmoren. Legt voor v lieden oogẽ den ouerlaſt / eñ die
moet willicheydt die alreeſt geſchiet eñ bedreuen is in-
de contreye die hier ontrent ligt. Legt voor v lieder
ooghen die armoede/daer by ende doore vele ſchier tot
deſperatie ghecomen ende gheuallen zijn/ door dẽ miſ/
ual ende het Inconuenient van deſen verweerden eñ
veroerden tijdt/het ſchijnbaer perijken / te ſiene geheel
het lant in vyer eñ bloet/eñ in ſulcker catthuicheyt/dat
hen de hayrẽ vanden hoofde te berge eñ ouereynde ſtaẽ
ſullen/die daer vã ſullẽ hooren ſprecken. Sullen U. G.
haer voor oogen mogen oft connen ſtellẽ eñ leggen al
ſulcken moordt/geweelt/fortſe/ ouerlaſt ende iammer-
lijcke verderffeniſſe vanden lande/ ſonder medelijdẽ te
crijghen/ſonder beweecht te wordẽ van binnen/ſonder
te bekennẽ ende taẽſiene v lieder deuoor eñ officie/ van
in tbeſcheedt te komen ende v lieder voorſienicheydt/
macht cracht ende autoriteyt daer tuſſchen te ſchieten/
om te bluſſchen het vier dat ontſteecken is / ende voor
te komen oft te preuenieren die afgrijſelijcke diluuie
oft vloet van tribulatien / die ouer dit landt compt eñ
valt/ſonder te bekẽnen hoe dattet meer dan tijt is hier-
inne vlietelijck die handen te wercke te ſtellen : waer
naer wacht ghy lieder L. H. dat den donderſteen oft
ſlach

lach geuallen eñ gepasseert zÿ? Dat die dissunie tlandt
versmoort ende ouerloopen heeft? Dattet vier der ver
zen ontsteken ende in glopende kolen stae/datter geen
remedie meer en si om te blusschen/als datmen alle dinc
sal laten moeten tot asschen werden ende te polffer ver
branden/ ende de stedē der vriegen gecrenct/ ende tlādt
verwuest abandoneren / ende den vyādē prÿs geuen?
Laet die sake der benaudē ende bedruckten tot U. G.
comen/laet v lieder ooꝛen haer clachtē open zÿn/laet v
lieder herten inwendich genoopt eñ beweegt zÿn / om
te doene wat eenen vader ende haerder toebehoort/te=
ghen tvolck/ dwelck/ begeert te doene alle tgene wat
eenen soon eñ lammerken oft schaepkē toe staet. Vreest
ghylieder tverwÿt van zÿnre M. hebbende derseluen
zÿn landt/ sambt zÿn getrouwe ende lieue ondersaten
bewaert ende bescermt? Laet de vyanden vanden lan=
den andersins ooꝛdeelen ende vonnis spꝛekē ouer v lie=
der ÿuer ende gedienstichept zÿnre M. gedaen ende be
wesen / so lange ende vele alsse willen / so sal v lieder
goede conscientie v liederwesen eenen starcken stalen
schilt/eñ die welvaert/pays eñ vꝛede vanden lande die
sullen vooꝛ den Engelen eñ vooꝛ den menschen ghetup
genis geuē vā v lieder getrouwichz tegē zÿnre M. eñ
vandē goeden dienstē/gedaē tot bewaernisse van zÿnre
wtnemendē groothept. Nademael die grouwelicke roe=
den van sterfte/ ooꝛloghe ende honger oft dieren tÿt ge
mindert hebben het hoopken vanden ondersaten vāden
Coninck van Vꝛancrÿcke / eñ wechgesleipt meer dan
tweemaelhondert duysent persoonen / nademael in dee
vooꝛleden beroerte ende den burgherlicken crÿch veel
heeren vander ooꝛden/ende andere groote hansen/ met
veel vrome Capiteynen/ ende veruaren crÿchsluyden/
doot ghebleuen ende verslaghen zÿngeweest/nademael
de groote steden van machte ende rÿckdom zÿn gepi=
lieert berooft ende ghesaccagiert geweest nademael de
vꝛēde crÿchsluydē mettē buyt ende roof diese in Vꝛāc=
rÿcke gehaelt ende gecregen hadden wederom na huys
getrocken zÿn / Somma/nademael het Conincrÿcke
ter saken van tselfste stuck der Religien der vriegen
is gestelt/ghedeelt ende beroert geweest / dattet aldus
ende alsoo stont om geheelic veꝛdestrueert te zÿne. So
eest dattet slot ende die conclusie is geweest/het restkē
ende ouerschodt vanden ondersaten eñ goeden te sal=
 ueren

ueren ende te bergen by een ghebodt oft Mandact van Pacificatie. Dit exempel van so verscher memorien/ van sulcken ghebuerscap / eñ van een so gelücker sake behoorden wel te beweghen het herte van alle de gene/ die willen gerekent zijn ende gehouden voor getrouwe ende rechtsinnighe dieners zijnre M. ende lief hebbers van tvaderlandt/om te imployerē haer wijsheyt/cracht ende macht/ghelooue ende autoriteyt/op dat alsulcken iammer/dwelck van nu begost is/niet voort en voere/ der vuegen dat dit gansche landt insghelijcx ondergaet ende in sulcken vloet van tribulatien verdrinckt.

Aengaēde de middelē/dat en staet ons niet toe voort te stellen / maer wel te aenueerden eñ aen te nemen de gene die beuonden sullen voor dē redelijc by haer hoocheydt ende U. G. den selfsten onderworpen lijf ende goet/ gelijck oock die beede taller tijdt zijn ten besten geweest ten dienste van zijnre M. ende van haer hoocheyt/sonder te reserueren tgene dat onse sielē ende der seluen weluaert eñ salicheyt concerneert eñ geraect den reynen dienst Gods/namelick dexercitie vander Religie/gereguleert na de leeringe van de Propheten ende Apostelen. Waer voor wy ons niet vrijschelden/ maken oft dispenseeren en konnē/sonder te vallen eñ te komen in dē thooren eñ gramschap van God almachtich Coninck der Coninghen/eñ heere ouer alle Heerē. So bidden wy U. G. voor de reste so vele te doene midts haer wijsheydt/ijuer ende autoriteyt/op dat haer hoocheyt ons verlossende vā de tegenwoordige tribulatie/ ende geuende oorsake ende occasie elckerlijck om hem stille ende in vrede te houden in zijn huys/die ruste ende stillicheyt wederom in tlant gebracht worde ende tē besten onderhonden tot breeder Resolutie ende arrest van zijnre M. ende de generale Staten van desen lāde. Alsosullen U. G. wel doen.

Requeste

Requeste der voorschre. Ghemeynte van Valench-ne totten geallieerden adel/om huerlieder Remonstrance ende Supplicatie de Heeren van-der Orden te presenteren.

Den G. H. ende edelen vanden verbonde:

Verthoonen in alder ootmoedicheyt de ghe-
ne die belijdenisse doen van d'Euangelie
binnen der stadt van Valecijne / hoe ende
in welcker manieren / om paysuelijck te
ghenieten ende te drijuen dexercitie vander ghere-
formeerder Religie/toeghelaten by haer hoocheyde
ende U. G. gheconsenteert/sy alle deuoor ghedaen
hebben sollicitérende myn Heere van Norkarmen
huerlieder Gouuerneur/om te handelen te tracte-
ren ende met hun taccoorderen sommighe articulen
oft stucken/na de welcke sy hen souden moeten vue-
ren schicken ende reguleren/achteruolghende d'In-
tentie ende meyninghe van haer hoocheyt/by de dry
Heeren vander oorden U. G. vercleert. Hoe wel
datse hen vlietelijcken nu geimploireert hebben eñ
gearbeyt om zulck appointement oft accoort voort
te drijuen ende te veruolghen langher dan een maẽt
gaẽde oft reysende na Camerijcke ende tander plaet-
sen/daert hem beliefde de selfste te ontbieden ende te
bescheyden/ende dat tot veel reysen toe gheschiedt
is / pretenderende desen Heere van Norkermen ee-
nighe beletsel/verhinderinghe ende Diuersche oc-
casien/om hen wederom te senden / eñ anderwerfs
wẽ wedercomen/hoe wel insgelijcx midts hun eyn-
delijck by hem gheaccordeert wordt/als datse buytẽ
der stadt ter exercitiẽ van haerder Religie plaetsen
kiesen souden/sy bereet zijn gheweest de Tempelen
ende de stadt te ruymen/ Dwelck soude wtghestelt
gheweest zijn/door dat den voorschre. Heere na der
handt soude dit accoort gerenogueert hebben gehat
onder het decksel oft schijn/als dat hy daernaer brie-
uen souden ontfanghen ghehadt hebben van haer
hoocheyt/by de welcke die selfste vercleerde/te willẽ
haer ghereserueert te zyne eñ achterwaerts gehou-
de de keure eñ assignatie vã de plaetsen/so ist noch-
tans onder de name den tytel ende schijn van wey-
ghe

gheringhe ende afuallinghe oft rebellatie dat den
voorschre. Heere heeft willen crijchuolck in der stat
brenghen/waerinne de Remonstranten eenige swa-
richept ghemaeckt hebbēds/midts groot achterdēc-
ken ghemerckt /ende onder anderen om de versch
memorie van den last ende beswaringhe van meer
dan vijftich Duysent guldē van tscoffieren vā vrou
wen ende Dochters van tbeletsel van onse neeringe
ende stille staende oft opgestorte hanteringhe/ ende
meer ander leets ende swaeruerdriets/dwelck sy be
uonden ende gheuoelt hebben door de crijchsknech-
ten die inder stadt gheuoert wordt/ tis ontrent dies
Jaer/opten selfsten dach / als hun wel solemnelijck
eñ hooge was gelooft gheweest/als datse geē knech
ten op den hals souden hebben ende wt meer ander
saken/oorsaecken eñ redenen breeder ghestelt ver-
uat eñ begrepē in der Remonstratie ende Reques-
te hier by ende aengehangen/ So eest dat si als nu
by een Mandement opentlijck door haer hoocheydt
verclaert worden afgheuallen/rebellen gegeuen ge-
leuert ende gestelt tot prijs buyt ende roof van huer
vyanden/eñ der vuegen geuallē in een wterste deso-
latie eñ in schijnbaer perijkel vā geheelijck eñ in dē
gront te verderuen/ Om dan sulcx vuer te comē so
biddē sy U. G. Datse hun willen helpen met alle
wettelicke middelen ende die U. G. mogelijck zijn
eñ namelic presenterende eñ ouergeuende in de na-
me van de voorschre. Remonstranten die ooc voor-
schre. Remonstratie eñ Requeste in de handen van
de Heeren vander Ordē/eñ soliciterende om effect
der seluen/na dat/ U. G. die selue ouerlesende ver-
staen/ eñ vernemen zullen / hoe rechtueerdich ende
redelijc dat huer petitie ende begheerte is. Also sul-
len. U. G. wel doen. U. G.

Ootmoedige ende gehoorsame Dieners de gem
die dEuāgelie belijdē binnē der stadt vā Ualecijne.

Dese Requeste is ouerghegeuen geweest op-
ten X. sten Ianuarij. Dandere optē XV. sten
voorsch. beede. Int Iaer. 1567.

